

K U R Y E R

DLA PŁCISZĄCYCH.

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSTOM, NOWOŚCIOM
i MODOM POŚWIECONY.

N° 11.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. BRZĘZINY trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin miedzi, których jedna miedzi. Prenumerata na 36 Numerów, przynosi się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18.

Wyiątek z pamiętników pewnego znakomitego
Polaka, podróżującego po Francyi w roku
1 7 8 7.

(Dokończenie.)

„Panie Maiorze rzekł Markiz, Pan Baron, przyszedł się dopomnieć, o trzecią część summy, wygranej wczoraj u Hrabiego *Diudre*.— Jakto?— Jesteś Pan między swymi. — Ah, rozumiem! i Maior wzięwszy puilares wyliczył Baronowi 100,000. franków. — Markiz położył na nie rękę.” — Jeszcze dwa razy tyle, jeżeli łaska. — Co się to ma znaczyć? — To się ma znaczyć, że Pan Maior jest oszust, i że Pan Baron gotów jest to potwierdzić. — Teraz jestem w domu, i wyznaię że jestem *preter*, *propter*, tym, co Pan nazywasz oszustem, lecz ponieważ nie lubię, ażeby mi to mówiono w oczy, dla tego nie odbierzesz Pan 200,000. franków, aż po daniu mi satysfakcyi. „To mówiąc, Maior porwał za pistolety, grożąc nam wysadzeniem

mózgu, jeżeli się z nim natychmiast nie udamy do lasku Bulońskiego." Tak iest, moi Panowie, dodał, pomimo awantazu, który mógłbym mieć, oskarżając was, o zgwałcenie mego pomieszkania, znam iednakże prawa honoru, i mszczę się za wyrządzoną sobie krzywdę tak, iak na odważnego człowieka przystoi. — Potém ukazał nam na biurku drugą parę pistoletów. — „Wybieraycie sobie Panowie, tamte lub te które w rękę trzymam. — Oto są naboie: iedźmy.”

Baron wymawiał się bólem nogi, lecz Maior zmusił go do towarzyszenia nam: tak wszyscy czterey przybyliśmy do lasku Bulońskiego, i zapuściliśmy się w naywiększą gęstwinę.

„Jako obrażony, rzekł Maior, mam prawo ułożyć warunki, naszego pojedynku: Panów iest dwóch, a ia ieden, gdyż Pan Baron pozwoli, abym za iego niedyskrecyą, przestał na daniu mu dwunastu fuchtlów, że zaś koniec pojedynku nie może mi być znanym, dla tego pozwolicie Panowie, że się z nim nasamprzód ułatwię. „I w samęy rzeczy, pomimo naszego oporu, przystąpił do wypełnienia obietnicy. — Ta scena rozśmieszyła nas niezmiernie gdyż Maior z nayzimniejszą krwią odliczał fuchtle, a Baron przyjmował ie z taką pokorą, że zdawał się uznawać karę, za zbyt łagodną ieszcze.

„Teraz moi Panowie, rzekł Maior, odliczywszy dwunastą plagę, przystapmy do tego co się nas ma tyczeć. Dobył puilaresu.” — Oto nadgroda zwycięcy, dodał, wyliczając 200,000. franków, ponieważ się Panom zdaie, żem ie nie zupełnie uczciwie zarobił w faraona, będę się więc starał o zarobienie ich tutaj, trochę niebezpieczniéy, to prawda, lecz to mnie mało obchodzi.

„Będziem do siebie strzelać o dziesięć kroków. Jeżeli Pan Markiz upadnie, przyziacieli iego mieysce zastąpi, jeżeli zaś i temu przytrafi się toż samo, ia zabieram 200,000. franków, a Panu Baronowi zostawię dopełnienie tego co mu się naystósownieyszém do okoliczności wydawać będzie. — Naturalnie że iako obrażony, mam strzał pierwszy? — Słusznie rzekł Markiz, mniéy gadaniny, a więcéy działańia. — Będzie czas na wszystko, mówił Maior biorąc na cel; prawy pukiel Pana Markiza iest źle zawinięty, potrzebaby go trochę pomuskać.” i kula świsnęła Markizowi koło ucha przez sam środek pukla, nienaruszywszy

bynaymniéy skroni. „Teraz koley na Pana Markiza. — Nie Panie Maiorze, rzekł Markiz, żart na stronę, i zaczynay. — A więc Pan Markiz żąda abym i o lewym puklu nie zapominał, służę natychmiast.” I przekłéty Maiór dotrzymał słowa.” „Teraz Panie Markizie, zabiy mnie, ieżeli ci się podoba; wyznay iednakże że twoie życie było w moiém ręku, lecz mamże nadużywać moiéy wyższości, w grze morderczéy, dla tego, żeś mi Pan wyrzuciał nadużycie w grze, gdzie wszystkie wybiegi przeciw Bankierowi są dozwołone? — Czyliż Pan Markiz nie wie, że w grach hazardownych, poniter iest zawsze oszukanym przez Bankiera? iuż to za pomocą pietnastu na stu zysku, iuż to przez znaiośó kart, które trzyma w ręku, a z któremi robi co mu się podoba?

„Widzieliście mnie Panowie wygrywaiącego na czwórke; miałem wygrać na piątkę; lecz zręczny *Diudre* był uwiadomiony przez swego wspólnika stoiącego za mną, o kartach stawionych przezemnie. Dostrzegłem tego, tak iak późniéy dostrzegłem szulerskiéy przemiany piątki na czwórkę, w ręku mego Antagonisty: przeznaczeniem moiém była wygrana, lecz miałem do czynienia z łotrem, i musiałem niegodziwośó niegodziwością pokonać.”

Markiz iako sam odważny i determinowany, poważał prawdziwą odwagę. — Nie mógł iéy odmawiać Maiorowi; lecz znów iako człowiek honoru, nie mógł go zupełnie za takiego uważać. Cobądź, Maiór był Panem wydarcia mu życia.. témczasem nieuczynił tego, a tak miał zawsze prawo do iego wdzięczności. „Maiorze, rzekł, winienem ci życie, i nie zapieram się tego. W każdéy okazyi, rozumie się w takiéy, w którémby mój honor na uszczerbek wystawionym nie był, w każdéy okazyi, mówię znaydziesz mnie gotowego, na twe zawołanie. Twoie iednakże pryncypia nie mogą się zgadzać z moiemi.”

„Bo nie masz ieszcze mego doświadczenia! Wieczna woyna z wszystkimi bankami gier hazardownych! oto ślub którym uczynił, gdym naybezpieelniéy był pozbawiony kilku milionowego majątku u wód w Spa, przez ludzi, uchodzących za nayuczciwszych Bankierów faraonowych.”

Markiz uwiadomił Maiora, o naszéy części w banku *Diudrego*, zagarnął On do swego puilaresu, iakem to wyżey powiedział 100,000. franków wypłaconych Baronowi. Mi-

mo tego zaproponował, aby los rozstrzygnął między nami i Maiorem, do kogo ta summa należeć ma odtąd. Rzucony w powietrze ludydor, padł na naszą stronę. „Maiorze, rzekł Markiz uśmiechając się, los ci nie sprzyja. — Dla tego się też na niego nie spuszcza” odpowiedział Maior. — Weszliśmy do naybliższej Oberży, a po sutym obiedzie i rześistych kielichach, rozstaliśmy się w iak naylepszy harmonii. —

TEATRA i WIDOWISKA STOLICY.

TEATR NARODOWY. Dnia 20. Kwiet: Komedia w 2óch Aktach. Nauka Mężom, i Balet trzy aktowy, Inkle i Zaryka. —

Jenialne pomysły, głęboka znajomość serca ludzkiego, komiczność często naylepszego tonu, częścię wprowadzie gminna, lecz zawsze rozśmieszająca; pomimo monotonii, niedorzeczności, rozwlekłych morałów, każą nam zawsze uważać Kocebnego, za iednego z naypierwszych Komików. — We wszystkich iego płodach literackich, przebiia Jeniusz, którego mu naywięksi nieprzyjaciele nie odmawiają. —

Nauka Mężom, po części naśladowana z Francuzkiego, jest iednym z iego naylepszych utworów, i z przyjemnością dodać musimy, iedną z naylepięj wystawianych sztuk na naszey scenie. — Gra P. *Dmuszewskiego* i P. *Leduchowskię*, pomimo czasowych zacinań się, wyborna. Co do Bozena.... nie możemy, iak tylko z odmianą nazwiska, powtórzyć to, cośmy w 9. Numerze naszego pisma, o iedyńku Amerykańskim mówili. —

Publiczność nasza nie bardzo smakuie w powažno długich, bez grup i tańców baletach. Powodzenie Niny, iedynie wdziękom, iakiemi natura hoynie Pannę *Mierzyńską* obdarzyła, i doskonałości ię gry baletowey, przypisać winniśmy. Toż samo da się zastosować do Inkle i Zaryki. Inkle, może być wzorem starownego ochraniania ubioru. Mundur iego i szlify, pomimo codziennego, przez siedm lat używania, zdawały się, iak gdyby dopiero z rąk Rzemieślnika wyszły.